

of these fields. In particular results have been given by Heinholt [6], Davenport [7], myself [8], and Cassels [9]. In this paper I develop the method of my earlier paper [8] to prove the existence of E. A. in $K(\sqrt{D})$ when D has any of the values (2) except* 19 and 97.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. L. E. DICKSON, *Algebren und ihre Zahlentheorie*, Zurich und Leipzig (1927), pp. 150-151.
2. O. PERRON, *Quadratische Zahlkörper mit Euclidischen Algorithmus*, *Math. Annalen*, **107** (1932), pp. 489-495.
3. A. OPPENHEIM, *Quadratic fields with and without Euclid's Algorithm*. *Math. Ann.* **109** (1934), pp. 349-352.
4. N. HOFREITER, *Quadratische Körper mit und ohne Euklidischem Algorithmus*, *Monatshefte für Mathematik und Physik*, **42** (1935), pp. 397-400.
5. L. REDEI, *Zur Frage des Euklidischen Algorithmus in Quadratischen Zahlkörpern*, *Math. Ann.*, **118** (1942), pp. 588-608.
6. J. HEINHOLD, *Math. Zeitschr.*, **44** (1939), pp. 659-688.
7. H. DAVENPORT, *Proc. K. Ned. Akad. Wet.*, Amsterdam, **49** (1946), pp. 815-821.
8. P. VARNAVIDES, *Quart. Journal of Math.* **19** (1948), pp. 54-58.
9. J. W. S. CASSELS, *Proc. Camb. Phil. Soc.*, **44** (1948), pp. 145-154.

ΙΣΤΟΡΙΑ. — Ἀνέκδοτα ἔγγραφα περὶ τριῶν συντρόφων τοῦ Ρήγα, Ι. Μαυρογένη, Γ. Πουλίου, Γ. Θεοχάρη, ὑπὸ Π. Ἐνεπεκίδου. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Ἀμάντου.

‘Ο κ. Πολυχρόνης Ἐνεπεκίδης, ἀπόφοιτος τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ τελευταίως ὑφηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Graz τῆς Αὐστρίας, ἀσχολεῖται ἀπὸ ἑτῶν μὲ τὴν ἴστορίαν τοῦ ἐν Αὐστρίᾳ Ἑλληνισμοῦ καὶ ἐτοιμάζει μεγάλην μελέτην περὶ τῶν διακριθέντων ἐκεῖ Ἑλλήνων τῶν οἰκογενειῶν Σίνα, Δούμπα, Καραγιάνη, Οίκονόμου, καὶ πολλῶν ἄλλων. Η ἐργασία αὕτη τοῦ κατέστησε γνωστὰ τὰ αὐστριακὰ ἀρχεῖα καὶ τὴν σχετικὴν βιβλιογραφίαν καὶ σήμερον εἴναι πράγματι ὃ καταλληλότατος νὰ ἔξετάσῃ τὴν ἴστορίαν τοῦ ἐν Αὐστρίᾳ Ἑλληνισμοῦ.

Δὲν φαίνεται δι' αὐτὸ περίεργον ὅτι ὁ φέρελπις οὗτος ἐπιστήμων εὑρῆκε πλῆθος

* No short proof of the existence of Euclid's Algorithm in $K(\sqrt{19})$ has been given. This case seems to be of exceptional difficulty. As far as I know Redei proof of the existence of E. A. in $K(\sqrt{97})$ has not yet been published; it seems likely that this case is difficult.

ειδήσεων καὶ ἐγγράφων περὶ τοῦ ἔθνομάρτυρος Ρήγα, ἐκ τῶν ὁποίων ὀλίγα θὰ ἔξετάσω μεν σήμερον. Ἡ ἀστυνομία καὶ ἡ λογοκρισία τῆς Βιέννης παρηκολούθουν πολὺ τοὺς Ἐλληνας καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως καὶ ἀργότερα κατὰ τὸ 1821. Ο κ. Ἐνεπεκίδης γράφει σχετικῶς: «Ο Ἀνθυμος Γαζῆς παρακολουθεῖται εἰς τοὺς δρόμους τῆς Βιέννης βῆμα πρὸς βῆμα. Ο Κωνσταντῖνος Κούμας ρίπτεται μὲ ἄλλους Ἐλληνας εἰς τὰς φυλακάς. Εἰς τὸ συνέδριον τῆς Βιέννης συντάσσουν οἱ καλύτεροι “ἔμπιστοι” τῆς ἀστυνομίας τὰς ἐκθέσεις των περὶ τῆς κεκαλυμμένης δράσεως τῶν μελῶν τῆς Ἐπαιρείας τῶν Φιλομούσων ... Ἡ ἀπηνὴς καταδίωξις τῶν Φιλεκῶν, αἱ θυελλώδεις συνέδριάσεις τῶν Ἐλληνικῶν Κοινοτήτων τῆς Βιέννης ἐν ὅψει τῆς νέας δημιουργήθεισης καταστάσεως, οἱ πρῶτοι πρόσφυγες ἀπὸ τὴν Μολδοβλαχίαν μὲ μίαν λέξιν ἡ κινητοποίησις παντὸς ὅτι φέρει ἐλληνικὸν ὄνομα ... ἀποτελεῖ τὸ περιεχόμενον τῶν ἐγγράφων αὐτῶν».

Ο Ρήγας μάλιστα καὶ οἱ σύντροφοί του κατώκουν πλησίον τῆς Ἀστυνομίας καὶ ἥτο καὶ δί’ αὐτὸς εὔκολος ἡ παρακολούθησίς των. Ἐκ τῶν ἀρχέσιων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἀστυνομίας ἀνέσυρεν δ. κ. Ἐνεπεκίδης σειρὰν ἐγγράφων ἀναφερομένων εἰς τοὺς συντρόφους τοῦ Ρήγα Ἰωάννην Μαυρογένην, Γεώργιον Πούλιον καὶ Γεώργιον Θεοχάρη. Ο Μαυρογένης δὲν εἶχε συλληφθῆ εἰς Βιέννην, μόνον ὁ Γεώργιος Πούλιος καὶ ὁ Γεώργιος Θεοχάρης, οἱ ὅποιοι ἀπηλάθησαν ἐκεῖθεν. Τοῦ Μαυρογένη εὑρέθησαν μόνον ἐγγραφα ἐνοχοποιητικά. Τὰ νέα ἐγγραφα ποὺ εὕρεν ὁ κ. Ἐνεπεκίδης εἶναι ὅλα σχεδὸν αἰτήσεις πρὸς τὴν αὐστριακὴν κυβέρνησιν διὰ νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐπάνοδον τῶν τριῶν Ἐλλήνων εἰς Βιέννην.

Σχετικὰ πρὸς τὸν Ἰωάννην Μαυρογένην ἐγγραφα εὑρέθησαν δέκα τοῦ ἔτους 1799, πλὴν ἐνὸς τοῦ ἔτους 1797, τὸ ὄποιον ἐγράφη ἐκ Βρυξελλῶν πρὸς τὸν Ἀργέντην καὶ τὸ ὄποιον κυρίως ἐνοχοποίησε τὸν γράφοντα. Αἱ αἰτήσεις τοῦ Μαυρογένη περὶ ἐπιτροφῆς εἰς τὴν Βιέννην ἀπερίφθησαν ὅλαι, ἀν καὶ οὗτος δὲν ἐδίσταζε νὰ ὑβρίζῃ τὸν Ρήγαν καὶ τοὺς συντρόφους του, ἵνα ἐπιτύχῃ τὸν σκοπὸν του. Ο Μαυρογένης ἐπανῆλθεν εἰς Βιέννην μόλις τὸ 1814 ὡς πρέσβυς τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους. Τὰ σχετικὰ λοιπὸν πρὸς τὸν I. Μαυρογένην ἐγγραφα δὲν εἶναι πολὺ τιμητικὰ δὶ’ αὐτόν.

Εἰς τὸν Γεώργιον Μάρκου Πούλιον ἀναφέρονται εἰκοσιν ἐγγραφα τῶν ἔτων 1799, 1807, 1808. Ο Πούλιος ζητεῖ νὰ ἐπανέλθῃ ἐκ Βαυαρίας, ὅπου εὑρίσκεται, εἰς Βιέννην ὅπου ἔχει τὰς ἐμπορικὰς του ὑποθέσεις, αἱ ὅποιαι ζημιοῦνται μεγάλως ἐκ τῆς ἀπουσίας του. Πρὸς στιγμὴν δὲ αὐτοκράτωρ ἐφάνη πρόσθυμος νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐπάνοδον τὸ 1807, ἀλλ’ ἀνεβλήθη πάλιν αὔτη μέχρι τοῦ Ἰανουαρίου 1808, ὅτε ἐπετράπη. Μεταξὺ τῶν ἐγγράφων ὑπάρχει τὸ ἔξιτης πιστοποιητικόν, τὸ ὄποιον ὑπογράφεται ὑπὸ διακεκριμένων Ἐλλήνων:

«Διὰ τῆς παρούσης πιστοποιοῦμεν οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι χάριν τῆς ἀλη-

θείας ὅτι ὁ ἐν Fürth παρὰ τὴν Νυρεμβέργην ἐγκατεστημένος "Ἐλλήν" ἔμπορος Κύριος Γεώργιος Μάρκου (Πούλιος) εἶναι ἔντιμος καὶ ἡθικοῦ χαρακτῆρος ἀνθρωπος καὶ ὅτι τὸν θεωροῦμεν ἀξιον ὡς καλὸν μέλος τῆς κοινωνίας, τῆς ἔμπιστοσύνης καὶ τῆς ὑπολήψεως τῶν συμπολιτῶν του.

Βιέννη 12 Ιανουαρίου 1807

Θέμελης Ἀναστάσιος καὶ Σία
 Ἀναστάσιος Μαργαρίτης
 Ιωάννης Σταύρου
 Λάμπρος Λάσκαρις
 Σίμων Γ. Σίνας
 Δ(ημήτριος) Δάρβαρις
 Στέφανος Κωνσταντίνοβιτς

Εἰς τὸν Γεώργιον Θεοχάρη ἀναφέρονται δέκα ἔγγραφα τοῦ ἔτους 1806. Αἵτησιν ἐπιστροφῆς ἐκ Λειψίας εἰς Βιέννην δὲν ὑπέβαλεν ὁ Θεοχάρης ὁ ἴδιος, ἀλλ' ὁ οίκος τοῦ Ἰωάννη Ράλλη καὶ ἄλλοι. Οὗτοι ὁμιλοῦν περὶ τῆς μεγάλης ἐντιμότητος καὶ ἐργατικότητος τοῦ Θεοχάρη. Ἡ ἀστυνομία παρηκολούθησε καὶ ἡ ἴδια τὸν Θεοχάρη εἰς τὴν Λειψίαν καὶ δὶ' αὐτὸν ὁ αὐτοκράτωρ Φραγκίσκος ἔδωκε τὴν ἀδειαν ἐπιστροφῆς τὸ 1806, εὐθὺς ὡς ἐζητήθη αὕτη δὶ' ἐνεργειῶν τοῦ ἔμπορικοῦ οἴκου Ἰωάννου Ράλλη καὶ Σία. Ὁ Γεώργιος Θεοχάρης ἐκ τῶν κυριωτάτων συνεργατῶν τοῦ Ρήγα, ἀπεδίχθη πράγματι ἀξιος τῶν συστάσεων καὶ ἐπαίνων τῶν ἔμπορικῶν οἰκων τῆς Βιέννης. Μετὰ τὴν ἰδρυσιν τοῦ Ἐλληνικοῦ Κράτους ὁ Γεώργιος Θεοχάρης διωρίσθη πρόξενος τῆς Ἐλλάδος εἰς τὴν Λειψίαν, ὅπου ἀπέθανε τὸ 1843 εἰς ἡλικίαν 86 ἔτων. Ὁ υἱός του Νικόλαος Γ. Θεοχάρης ὑπῆρξε διακεριμένος καὶ ἔντιμος πολιτευτής, ὁ ὅποιος κατέλαβεν ἐν Ἐλλάδι πολλάκις ὑπουργικάς καὶ ἀλλας ἀνωτάτας πολιτειακάς θέσεις.

Ἡ ἐργασία τοῦ κ. Ἐνεπεκίδην εἶναι πολὺ μεθοδικὴ καὶ εύσυνειδητος· ἀντέγραψε τὰ γερμανικὰ κείμενα καὶ παρέθεσε παρ' αὐτὰ καὶ ἐλληνικὴν μετάφρασιν, περίληψιν καὶ σχετικὰς σημειώσεις. Ὡς γνωρίζων κατὰ βάθος τὴν βιβλιογραφίαν διαφωτίζει μεγάλως τὰ διάφορα ζητήματα. Οὕτω ὁμιλεῖ ἐκτενῶς περὶ τοῦ περιφήμου Δημητρίου Δαρβάρεως, περὶ τοῦ φιλέλληνος Κοριταρ κλπ.

Ο κ. Ἐνεπεκίδης συζητεῖ καὶ τὸ ζήτημα τῆς «μυστικῆς ἐταιρείας» τοῦ Ρήγα, περὶ τῆς ὅποιας ἐξεφράσθησαν ποικίλαι γνῶμαι. Δὲν δέχεται τὴν γνώμην ὅτι τεκτονικὴ ἐταιρεία (σ. 22), ὅπως ἐνόμισα καὶ ἐγὼ στηριχθεὶς εἰς παρατηρήσεις τοῦ Νικολάου Υψηλάντου. Δυσκολεύεται ὅμως ὁ κ. Ἐνεπ. νὰ δεχθῇ ὅτι πράγματι ὁ Ρήγας ἰδρυσε μυστικὴν ἐταιρείαν. Λέγει σχετικῶς: «"Οτι ἡ ἐταιρεία τοῦ Ρήγα δὲν ἔπαιζε σπουδαῖον ρόλον εἰς τὸ σχέδιόν του ἀποδεικνύει τὸ γεγονός, ὅτι τὴν ἐγκατέλειψε καὶ

ἡλθεν εἰς τὴν Βιέννην, τὴν δὲ ἐσωτερικήν της χαλαρότητα ὑπαινίσσεται ἡ σκληρὰ πραγματικότης, ὅτι μετὰ τὸν θάνατόν του ἐσκορπίσθησαν τὰ μέλη της, ἐὰν ὑπῆρξαν... ὥστε νὰ στερούμεθα μέχρι σήμερον βασίμων μαρτυριῶν περὶ τῆς ἴστορικότητός της...».

”Ισως δὲν ἐλέχθη ἀκόμη ἡ τελευταία λέξις περὶ τῆς «μυστικῆς ἑταιρείας» τοῦ Ρήγα, ἀλλὰ πάντως αἱ παρατηρήσεις τοῦ κ. Ἐνεπεκίδου εἶναι ἀξιόλογοι, ὅπως καὶ ὅλη ἡ ἐργασία αὐτοῦ, ἡτις εὔκτατον θὰ ᾖτο νὰ ἐδημοσιεύετο εἰς τὰς Πραγματείας τῆς Ἀκαδημίας.

ΧΗΜΕΙΑ.—Φαινόμενά τινα τῆς περιοδικῆς ωυθμικῆς καταρρημνίσεως, ὅπὸ Άναστ. Ἀντ. Χρηστομάνου*. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ κ. Α. Χ. Βουρνάζου.

Τὸ φαινόμενον τῶν δακτυλίων τοῦ Liesegang τυγχάνει γνωστὸν εἰς τοὺς εἰδικούς, ὥστε παρέλκει ἡ περιγραφὴ τούτου, κατὰ τοσοῦτο μᾶλλον καθ' ὃσον παλαιότερον ἡσχολήθημεν ἐπ' αὐτοῦ¹. Κατὰ τὴν διάρκειαν νεωτέρων ἔρευνῶν διεπιστώσαμεν ὡρισμένας τὸ φαινόμενον τοῦτο διεπούσας σχέσεις, ἀς προτάσσομεν τῶν κυρίων ἡμῶν παρατηρήσεων. Οὕτως ἀνευρέθη ὅτι ἔχει μεγίστην σημασίαν οὐχὶ μόνον ἡ ποιότης τῆς ζελατίνης ἀλλὰ καὶ τὸ γῆρας τῆς διαλύσεως αὐτῆς. Ζελατίναι τοῦ ἐμπορίου εἰς φύλλα, περιέχουν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ποσὸν ἡλεκτρολυτῶν ίδίως ἀνιόντα Cl^- , CO_3^{2-} , PO_4^{3-} , ἀτινα CrO_4^{2-} οὐκόνα². Ἀλλὰ καὶ ἡ διάλυσις τῆς ζελατίνης δὲν πρέπει νὰ εἶναι παλαιοτέρα τῶν 2-3 ἡμερῶν, αἱ δὲ πρὸς χρῆσιν αὐτῆς συχναὶ ἀναθερμάνσεις βλάπτουν τὴν κολλοειδῆ αὐτῆς σύστασιν, παρατηρουμένων ἀλλοιώσεων τῆς ἀντιδράσεως. Τέλος πρέπει ἡ τὴν π. χ. διχρωμικὴν ζελατίνην³ φέρουσα ὑαλίνη πλᾶξιν νὰ εὔρηται εἰς ἀτμόσφαιραν κεκορεσμένην ὑδρατμῶν, καθ' ὃτι ἡ ἐλαχίστη ζήρανσις προκαλεῖ ἐπίσης ἀλλοιώσεις τοῦ φαινομένου. Ἐπίσης ἄξιον προσοχῆς τυγχάνει ὅτι διαφοραὶ τοῦ σχηματισμὸς δακτυλίων καὶ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν δακτυλίων $\text{Ag}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$ δὲν λαμβάνει χώραν διὰ τοῦ διὰ μιᾶς σχηματισμοῦ ἐνὸς ἑκάστου τῶν δακτυλίων πέριξ τοῦ κέντρου ἀντιδράσεως, οὕτως ὥστε μετὰ τὸν σχηματισμὸν τοῦ πρώτου νὰ ἐμφανισθῇ ὁ δεύτερος κ.ο.κ.: ἀλλὰ μετὰ τὸν 4^{ον} ἢ 6^{ον} δακτύλιον, σχηματίζονται μετέπειτα τόξα μόνον δακτυλίων, εἴτε πρὸς μίαν κατεύθυνσιν εἴτε πρὸς ἀλλην, συμπληρούμενα ὀργότερον πρὸς διλόκληρον δακτύ-

* AN. CHRISTOMANOS, Das Phänomen der periodischen Niederschlagsbildung.

¹ Ιδὲ Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, 21 (1946), σ. 361.

² Ποσότης ἀνωτέρα 0,14% NaCl ἐν τῇ ζελατίνῃ ἀποκλείει τὴν ἐμφάνισιν δακτυλίων.

³ Χρησιμοποιεῖται διάλυμα 7,5% ζελατίνης χημικῶς καθαρότερος τοῦ ἐργοστασίου Baker Phillipsburg U.S.A. Εἰς 4 κυβ. ἑκ. τοῦ διαλύματος τούτου προστίθενται 0,1 κυβ. ἑκ. κεκορ. διαλύματος $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$ καὶ 4 σταγόνες γλυκερίνης. Τὸ μῆγμα ἐναποτίθεται θερμὸν (40°) ἐπὶ ὑαλίνης πλακός καὶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς πάντοτε ἐπιφανειακῆς ἐκτάσεως. Μετὰ 10' ἐπιθέτομεν 3-5 σταγόνας 16% AgNO_3 .